

delt i to Præstegjæld. Hvis man kom til en saadan Ordning, synes det mig, at Eghedsmanden passende kunde være Formand i Kommuneraadet paa samme Maade, som Birkedommeren er det i nogle af vore Klækker. her i Landet, og det vilde da være muligt at udvikle en virkelig Kommunebestyrelse og en Sands for de fælles Anliggender, som kunde blive til nogen Nytte. Denne Frygt for, at de smaa Sogne ikke skulde kunne finde sig tilfredse ved at gaa op i en større Kommune, vilde ganske vist være tilstede paa Færøerne maasse endog i endnu større Grad, end den var tilstede her i Thyrettyverne, efterat vi havde faaet Landkommunalloven af 13de August 1841, thi førend vi fik denne Ordning, havde vi jo i det Væsentlige en Bylagsordning. Vel var der ikke nogen egentlig Forsætning for disse smaa Samfund, men der havde sædvanmæssigt udviklet sig en vis Bylags-Styrelse, og de ærede Herrer, som allerede i de Aar have deltaget i de kommunale Forhandlinger, ville vistnok mindes, hvor vanskeligt det dengang var i Landkommunerne at faae fremkaldt nogen fælles Interesse, eller at faae et Anliggende fremmet, fordi ethvert enkelt af Bylagene mente, at det blev forurettet af de andre, som havde større og mere betydningsfulde Repræsentanter. Efterhaanden gik det imidlertid meget godt, da de forskjellige By-mænd kom sammen i samme Raad til Raadslagning, idet Sandsen for de fælles Anliggender vaagnede, og en Følelse af, at der var Noget udenfor den Enkeltes Dør, for hvilket den Enkelte burde have Interesse, lidt efter lidt gjorde sig gjældende. Opføser man nu disse hidtidige Præstegjælds-kommuner, saaledes at Styrelsen kommer til at ligge hos enkelte Dele af Kommunen, Sognene, saa tror jeg, at man aldrig faar udviklet noget egentlig sundt Kommunaltiv paa Færøerne, og hvis denne Udtykning paa Grund af de stedlige Forhold skulde være nødvendig, saa er jeg næsten tilbøielig til at sige, at saa er Tiden endnu ikke kommen til at give en kommunal Forsætning. Imidlertid tør jeg ingenlunde bestemt fastholde denne Forkastelse af Sognene som Kommuner, men hvad jeg bestemt tror er urigtigt, er, at man ikke be-

stemt vælger imellem, om man vil have Præstegjældskommunerne eller Sognekommunerne, men derimod tager en Mellemting, som vistnok ikke vil fyldestgjøre noget af de Hensyn, som paa hvert Sted trænger til at fyldestgøres. — Dette er min Hovedbetragtning af Lovforslaget, og jeg skal ikke gaa ind paa de enkelte Paragråber. Uagtet jeg har gjort mig Umage for at sætte mig ind i de færøste Forhold, er jeg som sagt ikke saa nøie kjendt med samme, at jeg tør sige, at det er muligt at benytte de større Kommuner som Kommunalforsætningens Grundlag, og at vinde en saadan Indgang for denne Ordning hos de enkelte Bylag og Sogne, at de ville indordne sig i en saadan større Kommune og gaa op i denne under en virkelig Fællesstyrelse; men en saadan Tilslutning kunde dog nok komme tilstede efterhaanden. Jeg skal, som sagt, ikke nærmere gaa ind paa Sagen, men jeg skal tillade mig mellem 1ste og 2den Behandling nærmere at samtale med de færøste Rigsdagsmænd og andre ærede Medlemmer, om der dog ikke maatte være nogen Grund i den Hovedindsigelse, som jeg har gjort imod Lovforslaget i det Hele taget, og om muligt søge dette ændret.

Justitsministeren: Jeg har allerede antydet, at det kun er gennem forskellige Forhandlinger og Dverbetelser at jeg er kommen til at bringe det Forslag frem, som her foreligger. De Synspunkter, som det ærede Medlem nu gjorde gjældende, høre til dem, som i deres Almindelighed let frembyde sig, men Spørgsmaalet har netop været, om det var muligt at blive staaende ved disse almindelige Synspunkter, om man ikke, hvis man overhovedet vil gjøre Noget i denne Sag, nødvendigvis i Hovedtrækkene maa slutte sig til Lagthingets Indstilling. Med andre Ord: dersom Rigsdagen efter nøie Dverveelse af denne Sag ikke tror at kunne vedtage Lovforslaget i sine Hovedtræk — jeg taler naturligvis ikke om Ændring af mindre betydelige Bestemmelser — saaledes som det nu er indstillet af Lagthinget, maa jeg meget indstændig fravaade, at man for Tiden begynder paa overhovedet at ville give nogen Lov om denne Sag. Jeg